

Krönikebrunnen från 1939 firades med kaffe och guidning

Kl. 15.00 den 17 september startade Skara Gille med kaffeservering på Stortorget i Skara där eftermiddagarnas timmar vigdes till firandet av den stora Krönikebrunnen. Under eftermiddagen strömmade människorna till. Det officiella programmet började kl. 16.00 då Johan Frick från kommunen hälsade alla välkomna och beskrev det gestaltungsarbete som pågått en tid. Det har under en längre tid saknats information om Krönikebrunnen på platsen, många har säkert undrat över den stora pjäsen som står på torget.

Johan Frick samt konstnären Martin Hansson berättar om Krönikebrunnen och det arbete som pågår för att göra en informationsskylt om brunnens historia. Tanken är att stenen med en vinklad informationstavla kommer att finnas ungefär där Martin Hansson står på bilden. Foto Lena Brodin

Exempel på hur kommande informationsskylt kan komma att se ut. Foto Lena Brodin

Vad symboliserar alla figurer och vad är brunnens historia. Planen är att en informationstavla med en bronsrelief samt text kommer att placeras på en granitsten strax intill brunnen. Konstnären Martin Hansson från Husaby har fått uppdraget att komma med ett förslag och detta visades idag. Martin Hansson har även tidigare gjort bronsreliefen vid Domkyrkan över Skara den medeltida staden från 1200-talet samt bysten på Peter Hernqvist vid Veterinärmuseet.

Johan Hjertén gick runt Krönikebrunnen och beskrev de olika personerna och händelserna. Foto Freddie Wendin

Johan Hjertén kom senare att berätta om Krönikebrunnen, hur tankarna på 1930-talet gick. Han hade även gjort en djupdykning i Sklt under 1930-talet, tiden präglades naturligtvis av oroligheterna i världen, andra världskriget och mycket annat.

En idé föddes om att av Sanfrid Welin om att en Frihetssten skulle installeras på Stortorget, den skulle symbolisera trälldomens avskaffande på 1300-talet men så blev det inte. En "Monumentförening" bildas och de besöker Konstakademien i Stockholm, där får de tips av Nils Sjögren att göra en Krönikebrunn i stället som skulle spegla tiden i Skara fram till nutid. Verket kom under åren 1935–37 att utföras av konstnären Nils Sjögren och den gjutningen av Herman Bergman. Brunnskaret tillverkades av Bröderna Lindqvists Stenhuggeri i Skara, graniten från Marum. Kostnaden för brunnen var 70 000 kronor, omräknat till dagens penningvärde var kostnaden 2,3 miljoner. Stora bidrag kom från Skaraborgs läns Sparbanken, Konstakademien och både mindre och större poster från privatpersoner.

Brunnes mäktiga urnform har genom sina stora ytor gett utrymme för en ovanligt rik bildframställning från stadens långa och händelserika historia. Den tunga formen löser upp sig i en mängd konstnärligt formade figurer i hög relief. Det är framför allt stiftsstadens och skolstadens som skildras på konstverket men även bland annat järnvägens tillkomst.

Färgen på torgbrunnen blev inte den riktiga så det framfördes klagomål, därför skickade hovgjutaren Bergman ner två personer som skulle se till att färgen ändrades, men de lyckades inte.

Då kontaktades gelbgjutare Sven Jonsson i Skara, skulle han kunna rätta till färgen och han garanterade att han klara av detta. Sven Jonsson fick göra ett prov på brunnen där det inte syntes. Provet blev bra, Sven Jonsson garanterade att han kunde klara av att göra om färgningen på hela monumentet. Det var allt de i stan som inte trodde att en skarabo skulle kunna göra det, som inte stockholmarna kunde klara av.

När konstverket skulle avtäckas av kommunalarbetaren John Persson inför invigningen rusade en stor mängd råttor ut på torget, dessa hade hittat sitt gömsle under presenningen då denna varit på plats under en tid.

Johan avslutade sin guidning med ett fyrfaldigt leve för den fina Krönikebrunnen och kvällen fortsatte kl. 18.00 i Domkyrkan, där musik av bland annat Gunnar Wennerberg spelades.

Text Lena Brodin